

HÉTFOI NAPLÓ

Megjelenik minden hétfőn reggel. Előfizetési díj: egy évre 25000 K, félévre 15000 K. Jugszláviban: egy példány ára 5 dinár

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. Rökk Szilárd utca 3. szám
Telefon: József 8-96
Vasárnap este József 62-35

A kormány és az ébredők

Egy törvényszéki tárgyalás és egy parlamentben elhangzott napirendi indítvány kapcsán egészen váratlanul került a politika homlokterére a kérdés, hogy volt-e a kormánynak a választások idejére paktuma az EME-vel. A kormány hivatalos cáfolata tagad. Annyit mégis sejtet, hogy Gömbös Gyula választási diktatórságában az ébredők szervezetét felhasználta korteszakóként.

Bármit is álljon a dolog, annyit tagadni sem lehet, hogy u. n. felelőtlen hatalemberek az ellenzéki propagandát a választások idején lényegesen és büntetlenül befolyásolták és arra is emlékezünk mikor a kormány elnöke egy alkalommal azt mondta a parlamentben: vannak szervezetek.

A kérdés hangsúlya nem is ez. A forradalmak és ellenforradalmak kaotikus zűrzavarában természetesen tartjuk, hogy a kormány bizonyos szervezetekre építi fel a hatalmát. Ez minden időben úgy volt. Ez is elfogadjuk, hogy ezek a szervezetek éppen a forradalmi vagy ellenforradalmi szélsőségekből kifolyóan erőt képviselven, sokszor elragadtatják magukat s azt hiszik, hogy ők a cél s az igazi cél az eszköz a felelős kormánynak ezeket az eltévélendéseket, ezeket a fogalmi zavarokat kell aztán, legális erőhöz jutván, erős kézzel eloszlatni.

A nagy Napoleonnak senki sem veheti szemére hogy a forradalom vállalni nem naggyá. Természetes volt. De természetes volt Napoleonnál az is, hogy amikor erőt tudott produkálni s konszolidálni akart, akkor ő volt az, aki a forradalmat erős kézzel likvidálta.

Nem találhatunk semmi kivételtől abból, hogy a forradalmak és bolszevizmus zavarai közepette a kormány az ország békéje érdekében egy szervezetre építette hatalmát s ez a szervezet az Ébredő Magyarok Egyesülete volt. A hiba ott volt csupán, hogy mikor a hivatalos kormánynak legális ereje volt s az EME hatalma túltengeni kezdett, nem maga a kormány szorította vissza törvényes keretei közé ezt az egyesületet.

Ma már sajnálatlalt és bizonyos keserű érzéssel látjuk, hogy a konszolidáció negyedik esztendőjében akad egy magantársaság ebben az országban, amely az ország egykori belügyminisztere ellen harcot indít s nyilvános tárgyaláson egyes hatalemberek hatalmi túltengésben merészelnék szembeállni a törvényes kormánnyal. Ez csupán a kényes pont, ez egyedül az, amit törnie a kormányzatnak nem szabad.

Ha az EME szolgálatakat tett a kormánynak, az nem jogosítja fel ezt az egyesületet arra, hogy a kormánynak főleje kerekedhessék s ha ilyen megmozdulásokat, ilyen igyekvéseket tapasztalunk a kormánynak ott kell mutatnia és le kell törnie minden olyan megmozdulást, amely illegális hatalom érvényesülését jelentene ebben az országban.

Ezt az ország nyugalma követeli s ebben a törvényes kormányzatnak gondolkodnia sem lehet.

Bethlen István gróf a demokráciáról, a kölcsönről és a reparációról

Hoyos gróf beszámolója Kaposvárott

Kaposvár, február 10.

Vasárnap délelőtt innepi díszközgyűlés keretében leplezte le Kaposvár közönsége a város háza nagytérében Tisza István gróf arcképét, amelyet Kada Alajos festőművész készített. A miniszterelnök megérkezése után Véték György polgármester nyitotta meg a közgyűlést. Tallida Andor alispán Tisza István nagyságát méltatta.

Az innepi beszédet Hoyos Miksa gróf mondotta. Rámutatott arra, hogy Tisza István egyéniségét és pályafutását vizsgálva, önkéntelenül meg kell hajolnunk az egész ember és a nagy államteremtő előtt. A könnyelmű jelszó politikájának állandóan küzdött. Célja, politikájának tengelye a nemzeti ürendelkezés minél hathatósabb biztosítása és kiépítése volt.

— Az elő Tisza István — mondotta — pártvezér volt. A megdicsőült Tisza István szellemi vezére ennek a multat és jövődöntő megbűnhődött nemzet minden egyes fának.

Majd Kallay Tamás mondott köszönetet Kaposvár társadalmának, hogy régi hagyományokhoz hiven sietett áldozatkészségének jelét adni. A díszközgyűlés a polgármester indítványára elhatározta, hogy Tisza István özvegyét távirati-lag időről és tisztelői felől a közgyűlés jegyzőkönyvének másolatát elküldi. A közgyűlés a himnusz hangjával ért véget.

A beszámoló

Délelőtt 11 órakor beszámoló volt a Turul-szűlloda nagytérben.

Kacsókvics Lajos pártelnök megnyitászavai után Hoyos Miksa gróf tartotta meg beszámolóbeszédét. Foglalkozott a gazdasági helyzettel. A külföldi kölcsön az ország rekonstrukciós tervezetének csak egyik pillére. Rámutatott az állami üzemek gazdálkodására és elsősorban a MÁV-val foglalkozott. Itt kell szervezni a MÁV-ot igazságos, könnyven mozgó, üzleti szellemmel rendelkező, gyorsan intézkedő apparátussá a jelenlegi jól megalapozott, de bürokratikusan működő apparátus helyett. Be kell vezetni a vállamosztatást és fokozni kell a teljesítőképességet. A lehetőség szerint be kell kapcsolódni a világversenybe. A Devizaközpontot meg kell szüntetni. Meg kell állítani a bankpórést és új jegybánkot kell fölláttani.

Végül személyi kérdést intézett el választóival a numerus clausus-szal kapcsolatban. A numerus clausust elvben nem helyesli, mégis mellette szavazott s ezt azzal indokolta, hogy az ellenzék taktikája miatt kényszerült erre a lépésre.

A beszámoló után Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szószérra. — Az ősszelünk és a bolszevizmus letörése után — mondotta — minden magyar kormánynak három szempontra

kellett elsősorban figyelmét frányítania. Az egyik az, hogy az országban helyreállítsuk és fentartsuk a rendet, az államhatalmat megszervezzük és megszilárdítsuk. A másik, hogy újjonnan szervezzük ennek országnak politikai életét. A harmadik az volt, hogy a megkötött béke után ezt a csónka országot életképessé tegyünk gazdasági és pénzügyi értelemben. Azt hiszem, elég, ha azt konstátálom, hogy ennek a nemzethez nincs nagyobb érdeke, mint az, hogy az országban az egész vonalon rend legyen és uralkodjék és hogy a külföldön is honvárlják azokat a törekvéseket, amelyeket a kormány és a társadalom együttesen akarnak előmozdítani.

A egységes párt születésének tilozófája

— Áttörök a másik kérdésre, politikai életünk megszervezésére. Már a háború előtt megkezdte szervezkedését az országban a kisgazdatársadalom. Ebben az időben ez a szervezkedés esendesen folyt a kisgazdatársadalom körében és egy esélyek, nagy tulerős parlamenti párt is alakult a jelenlegi földművelésügyi miniszter, nagytáji Szabó István vezetésével. Az idők azonban akkor még ennek a szervezkedésnek nem kedveztek. A parlamentben közjogi kérdések voltak napirenden. Ezekben a közjogi harcokban mit kerestél oly szervezkedés, amely szociális, társadalmi és gazdasági kérdéseket írt zámjára? Ez volt a helyzet a háború előtt.

Nagyt változott a világ ebből a szempontból a háború alatt. Megszűlelt a háború következtében a magyar demokráciának a törekvése, a magyar demokrátiás gondolat, amely érvényesülést kerestett a háború után. Sajnos a háború után ez a gondolat lejőre jutott, mert az ősszelünk körében az országban csak egy szervezett erő maradt: a szociáldemokrata párt. Ez volt az, amely

abban a percben azt a gondolatot közebe vette és a maga hatalmi törekvéseire felhasználta oly formában, hogy

végéreményben ezt az országot tönkretette, mert tönkre akarta tenni,

Majdnem tönkretette a demokrácia gondolatát is Magyarországon. A forradalom után szükséges volt, hogy a magyar demokrácia vízből induljon meg valamely formában, egészen más utakon, mint azt a forradalom alatt láttuk. — A cél mindig az volt, hogy lehetőleg széles rétegeket részesítsünk abból a lehetőségben, hogy a közügyekre befolyást gyakoroljanak. Azonban a mód csak az lehetett, hogy

elsősorban azokat a széles rétegeket részesítsük a hatalomban, amelyek a magyar részéről garantált nyújtottak arra, hogy a nemzeti érdekek, a nemzeti alapokhoz való ragaszkodás révén a magyar demokráciát oly léjtőre nem viszik, mint azok, akik ezt a gondolatot a forradalomhöz vették közebe.

Gondoskodni kellett arról, hogy ezek a tömegek, a kisgazdatársadalom, a magyar intelligencia, a magyar polgári osztály együttesen törekedjenek megvalósítani azokat a nagy és fontos célokat, amelyeket társadalmi kitűztek. Ez az egységes párt megszületésének alapja. Ez az egységes párt programja is, mert hiszen nekünk az a feladatunk, hogy

intézményeinket fokozatosan demokrátiikus szellemben alakítsuk át. Átalakítsuk alkotmányunkat, de nem azért, hogy a királyság intézményét eltérőljük, hogy a kettős kamara rendszerét megszüntessük, hanem, hogy ezeket szabadon, demokrátiikus alapon építsük fel.

Fokozatosan vissza kell térni a szabadságjogokra

Demokrátiikus alapon kell kiépíteni meggyi szervezeteinket, városi és községi adminisztrációinkat is. Demokrátiikus alapon csináljunk szociális reformokat, mint amilyen a földreform, de nem úgy, hogy azokat, akiknek több birtokuk van, tönkretegyjük, hanem azért, hogy a nincsteleneket, a szegényebbeket is tulajdonosává tegyük a földnek.

Demokrátiikus kulturpolitikát is kell csinálni. És ezt sem azért, hogy istentagadásra tanítsuk a magyar népet, mint azt 1918-ban tették, hanem azért, hogy az igazi magyar nemzeti kultúrát hozzáférhetővé tegyék a nemzet számára. Vissza kell térni fokozatosan azokra a szabadságjogokra is,

amikor biztosítani tudjuk, hogy ezzel a szabadsággal nem azért fogunk csinálni, hogy a szabadsággal való viselkedés szabadsárat szeressék meg magunknak, hanem hogy a jobbaknak, tehetségeseeknek felmunkedését lehetővé tegyék a szabad versenyben.

Azt mondják az ugynevezett októberisták, hogy nem demokrácia az, amit nekünk, hanem reakció. En ezeknek csak azt felelem, hogy hosszú ideig tartott ebben az országban a rombolás:

az újjáépítésre, még pedig demokrátiikus irányban, még hosszabb időre lesz szükség.

Elsősorban azonban nyugalomra van szükség. Nem mi voltunk az oka annak, hogy eddig ez a nyugalom nem tört vissza. Hiányzott a konszolidáció.

Pucosoknál voltunk szentimentálisak, amelyek alapján ígatták meg az ország nyugalomát.

Súlyos gazdasági gondok nehezítik az ország vállaira. Azig ezeket megoldani nem tudjuk, addig a szociális békét is féltem oly messzebb kérdések bedobását, mint amelyeket az alkotmányreformok jelentenek.

Bethlen a parlamenti fecsegésről és az agrár-demokráciáról

És hogy ha utolsónak emlékezem meg a parlamenti fecsegésről, amely lehetetlen volt, hogy az ország szempontjait megfigyelő kérdésekkel egyáltalán foglalkozhassunk a nemzetgyűlést, azt felelem az októberistáknak, hogy

ha lesz ebben az országban demokrácia, mint ahogy kell lennie, ez más lesz, mint az októberi demokrácia.

S nem is beszéltek arról, hogy győri ország vagyunk és hogy egy ipari ország lámpa akarták megalkotni a mi demokráciánkat. Miert volna a mi magyar demokráciánk kevésbé demokratikus, azért, mert a miniszter székhely nem Peidl Gyula, hanem nagyatádi Szabó István? Mi köztünk nem lehet ily házigazdát állítani. Ez porhintés a külföld szemébe, amit csak az urak végeznek. Mert külföldön nem tudják, hogy mi az igaz pillérnek ebben az országban, amelyen a demokráciának nyugodnia kell. De más lesz ez a demokrácia azért is, mert ennek harmóniában kell maradni a nemzeti érzéssel, a tradícióval, a történelmi tudásával, mert ez egy fokozatos fejlődést jelenthet csak, nem pedig feloldulást.

Gazdasági lerogyottságunk

A háborús szenvedések, a forradalmi feloldulás, az idegen megszállások gazdaságilag tönkretették és kimerítették erőinket. Először jött az ország területi megsemmisítése. Először a rájáratok arra, hogy ezen a területen, sajnos,

a magyar intelligencia tekintélyes része feleslegessé vált

és ez a középosztály megélhetését majdnem lehetetlenné teszi. A középosztályi szenvedések olyanok ma Magyarországon, mint amilyenekhez foghatók sehol nem láthatunk. De elvesztettük a esouka területen lévő nemzeti vagyonunk bizonyos részét is. Először a rájáratok a borkérdésre. Mert megtartottuk a szőlőföldet, de elvesztettük azokat a piacokat, amelyekre azokat kivihetjük.

— No felejtésnek el, hogy gazdasági életünk tönkremenésének egyik fő oka a békeszerződésnek a reparációkra vonatkozó fejezete is. Ez az intézkedés az, amely által elvitték bennünket a külföldi segítségtől.

A külföldi kölcson

— A reparációra vonatkozó stipuláció a békeszerződésnek lehetetlenül tették, hogy külföldi tőke segítségével rekonstruáljuk ezt az országot. Már pedig egy végkép kimerült és feladható ország

csak külföldi erők segítségével képes saját erejét visszaszerezni.

Ezek az okok azok, amelyek folytán gazdasági és pénzügyi krízis van az országban. Bármi kormány állt volna a háború után a mi helyünkön, ez a gazdasági krízis elkerülhetetlen volt volna mindaddig, amíg a békeszerződésnek a reparációra vonatkozó stipulációja el nem intézték, vagy meg nem változtatták.

— Két út állott a rendelkezésre: vagy saját erőnkkel kellett megküzdeni, hogy talpraálljunk, vagy külföldi segítségre kellett folyamodnunk. Mindkét utat megpróbáltuk. Megjártuk az első utat. A saját erőből való felmelkedésnek tulajdonképpen két eszköze van: az egyik a takarékoskodás az államháztartásban és a kiadás csökkentése, másfelől pedig a termelés emelése és fokozása. Azonban mind a kettőt egy időben kellett volna csinálni, azonban mindkettőből hiányoztak erőforrások. Hiszen először, ha azt

mondom, hogy kiadásban adóztatni, takarékoskodni az államháztartásban...

Egy hang: Kormányzóválasztás.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Azt hallom, hogy valaki kormányzóválasztást tartásról beszél. Nincs udvartartás, mert a kormányzó nem király, hanem Magyarország kormányzója. Könnyű a kormányzó tekintélyét lejárítani akarni, de mondja meg a közbeszóló, hogy ha sikerülne neki, mit állítana a helyébe? — A másik úthoz kellett folyamodni. Ez a külföldi segítség megszerzése az útja. Meg kellett szerezni azoknak a hatalmaknak segítségét, amelyek Magyarországon segíteni akarnak. Meg kellett teremteni egy normális viszonyt köztünk és szomszédaink között is. Ez a mi érdekünk, de az ő érdekük is. Nem egészen sikertelenül végeztük ezt a munkát.

A magyar kormány soha nem menne bele semmi olyan feltételbe, amely szabadságjogainknak rovására menne.

Az ellenőrzés súlyos teher, de nem politikai ellenőrzésről van szó, hanem tisztán pénzügyi ellenőrzésről.

— Itt van a reparáció kérdése is. En azt hiszem, helyesen elgondoltuk, mikor a reparáció tervét elfogadtuk. Nincs ez a magyar ember, aki átmenetileg ne

vállalná az áldozatot azért, hogy az ország végleges egészségének visszaszerzésére képes legyen. Ha az akarjuk, hogy ebben az országban a politikai és szociális nyugalom visszatérjen, hogy gazdasági életünk újból fellendüljön, hogy az európai nemzetek társaságában újra számottevő faktor legyünk, akkor vállalnunk kell azokat az átmeneti áldozatokat, amelyek nélkül erre az útra nem léphetünk. Erre kérem az önk támogatását.

Bethlen után nagyatádi Szabó István szólt fel. Sohamsé hirdetőt parasztdiktatúrát. Arról emlékezik meg, hogy ha a háború végén az a kormány likvidálhatta volna a háborút, mely kormányon volt, akkor nem következett volna be az összeomlás.

A beszámológyűlés a pártelnök zárószóival ért véget.

Délután egy órákor társaschéd volt a kaposvári Nemzeti Kaszinó nagytérképében, ahol dr. Foss József plébános közszűrtte fel a miniszterelnököt. A miniszterelnök és a képviselő névben Walko Lajos kereskedelmi miniszter közszűrtte meg a sajtó fogadtatást.

A miniszterelnök és kísérete három órákor indult el Budapestre, ahová este 9 óra után érkezett meg.

A Habsburg-ház tagjainak megsértése

A Kuria megállapította Jósef főherceg kiváltságos helyzetét

— A Hétfői Napló tudósítójától.

A bíróságának gyakran okoz nehéz fejtörést az 1921. évi XLVII. t.-c. amely hatálytalanítja a pragmatika sanctiót s megállapítja, hogy a Habsburg-ház uralkodói jogköré megszünt s a királyválasztás jogja visszaszállott a magyar nemzetre. E törvényvel ellentétben mégis gyakran merültek fel olyan bűnesemények, amelyekbe a vád a királyi ház tagjainak megsértése. Így a győri törvényszék tavaly vonatkozó Kuffler Rudolf földbírtokos, aki ellen a következő tényállás alapján emelt vádat az ügyészség: Győr vármegye 1919. évi rendkívüli közgyűlésén Kuffler bizottsági tag erősen jótéltartó beszédet mondott a régi Tisza-kormány működése ellen és sértő kifejezésekkel illette József főherceg személyét is. A győri törvényszék, valamint a tábla is Küffler estúpán igazgatás vétségében mondták ki bűnösnek s ezért háromhónapi fogságra ítélték, ellenben a királyi ház tagja megsértésének vádját alól fölmentették.

A Kuria most részben megemésztette a két alsófokú bíróság ítéletét és Küfflert a királyi ház tagjának megsértésében is bűnösnek mondva ki, büntetését néthónapi fogságra emelte föl. Az ítélet indokolása rendkívül érdekes közjogi megállapításokat tartalmaz.

— Az 1918. évi november 16-án meghozott „Néphatározat”-ot — mondja a Kuria — az ügyvezetőt Károlyi-forradalmi lázadó orszákszakták ki s ezzel Magyarország koronás királyát a trónról s a királyi ház tagjait kiváltságos közjogi helyzetüktől akarta megfosztani. Ez a forradalmi tény azonban mentesített és érvényben lévő törvényeink joghatályát nem szüntethette meg. Igen ugyan, hogy később 1921-ben egy szentesített törvények kimondja, hogy a detronizált ausztriai házhoz tartozó főherceg megszünt a királyi ház tagja lenni, de a királyoségi állományát változatlanul fenntartotta, bár tény, hogy a magyar nemzet még maig sem ért a törvényben biztosít

tott királyválasztó jogával s ezidőzerint még nincs királya, nincs királyi háza.

Tekintettel arra, hogy József főherceget a sértés elhangzása után hatálybalepült 1921. XLVII. t.-c. szerint már nem illet meg a közjogi méltóság, a Kuria megfontolással tárgyálta tette, hogy a vádlott eseménye üldözhető-e Semmiféle változtatás a Btk. szabályain, amely a királyi ház tagjainak megsértését bünteti, idáig nem történt. A vádlott nagyon jól tudja, amilyen sértő hangon beszédt elmondotta, hogy a Károlyi-kormány „Néphatározata” nem szentesített törvény, tehát a királyi ház tagja ellen követte el a sértést. A tábla érvényben van a az ügyben a következtetéseket. Az, hogy az állami alkalmazottak a néphérfársaságba feleltek, a hatóságok címeréből és pecsétjéről a királyágra alkalmazott jelzők és a korona elvitték, tehát még nem bizonyítja a vádlott igazát, mert a történelmi tanúság szerint a forradalmi erőszak ideig-óráig a közhatalmokat is lenyűgözheti.

A jogerős ítéletet a héten hirdették ki Küffler eljött a győri törvényszéken.

Metal-cipő vezet!
Elsőrendű férfi box tűzős cipő, rémáruvartott K 120.000
Felső és alsó gyermekcipő K 24.000
szendélyvárossá 18-22 számig K 28.000
23-28 számig K 30.000
Ezenkívül óriási választék a világhírű „GELLA” cipőkben!
Metal János I. Nézáros uca 2. Krisztina tér sarkán — Telefon: József 78-28

Hamisfogat 10.000 K-ig.
Arany, ezüst, briliáns, ékszer, legdrágábbban veszt
Ivancsics ékszerész, VIII. Baross u. 75

Vasárnapi magánforgalom

lényegesen erőseket és üzletiessé jelentkezett az egész vonalon. A piacon csak árú jelentkezett. A kínálat mind a pénteki zárókurzuson mozgott. Tényleges kötéskorl értesülünk egyáltalán nincsen és így csak taxációs árfojlamokat közhölünk: Magyar Hitel 800-790. Osztrák Hitel 325-40. Hazai Takaré 5350. Szén 3550. Kereskedelmi Bank 1790-800. Ingatlan Bank 450. Angol-Magyar Bank 140. Rima 150. Georgia 700. Oesterle 320. Budapesti Gőz 148. Ganz 5200. Ganz Vill. 2500. Olasz Bank 33. Ált. Bank 25. Földhitelbank 700. Nova 140.

A Wolff-párt választási mozgalma

A Keresztény Községi Párt nagygyűlése

A Hétfői Napló tudósítójától.

A Keresztény Községi Párt vasárnap délelőtti a belvárosi iparosok és kereskedők előtt hirdette a párt programját, délután pedig a Keresztény Magyar Asszonyok Pártszövetsége hívta össze szűrését.

A régi országgházban ma délután Wolff Károly, Ernst Sándor dr. és Csilléry András beszétek a propagandabeszédek legfőképpen az úgynevezett realpolitiká és középnapok politika ellen irányultak.

Wolff Károly a realpolitikákról.

— A közéletben, a politikában — mondotta — a közömbösség elhomályosította a szemek tiszta tekintetét. Sajnos, a mi országos politikánkban nem látja kibontakozni a keresztény, nemzeti Nagymagyarországi gondolatát. Nem ismer el semmiféle realpolitikát, amelynek nincs elég erője ahhoz, hogy ezt a gondolatot valóra váltsák. Az első vereséget mindig a megalkuvás adja.

— Lásdék tehát a tisztelt realpolitikákról, hogy külpolitikái és belpolitikái terén egyaránt a megalkuvás szüntelen vereségekre fog vezetni.

— Nincs olyan liberális politikus, aki meg tudná cáfolni azt, hogy az 6 rezsimjük alatt ne a saját embereinknek biztosították volna az első helyet gazdasági és pénzügyi téren. Ezzel szemben a mai keresztény politika csak másodsorba szorította a keresztény magyarok érvényesülését.

— Azt látjuk, hogy ugyanazok, akik lejártatták most egyszerű a magyar nemzetet, most arátlanul odáadták a kormány élé és követeléseket szabnak. Ezek a mai realpolitikákról fognak ugyan egy Magyarországot K. tani, de ez olyan lesz, hogy majd öröme telik benne Benczer úrnak meg Pásté úrnak is. Ernst Sándor a háborús felolvasásról szól és megállapítja, hogy a keresztények behatárolták ebbe a háborúba s azok, akik ezt a vereséget akarták, nem voltak láthatók a harcokban. Lealézők tartja, hogy még a nemzetgyűlésben is vannak olyan képviselők, akik vissza kívánják a nemzet leggyalázatosabb korszakát.

— Ez a főderos maga küldött be tizenegy szociáldemokrata képviselőt a parlamentbe, vessenek tehát magukra azok, akik ezeknek a választásot elölegítették. Csilléry András a közeli választásoknál a nők lekérte apellál és visszautasítja azokat a híreket, amelyek tárgyalásokról és megbeszélésekről szólnak.

A Keresztény Magyar Asszonyok Pártszövetségének propagandagyűlése az esti órákig tartott.

Franciaország megegyezett Angliával a pfalzi-kérdésben

London, február 10.

A Speyerben elkövetett merénylet óta a pfalzi szeparatista mozgalom kissé meggyengült. Ennek a változásnak legfőbb okát az a nyomás képezte, melyet az angol Mac Donald-kormány, részint a szeparatistákra, részint a francia megalapított csapatok fővezérére gyakorolt. A pfalzi helyzetben most lényeges fordulatot jelent az a megegyezés, amely tegnap jött létre a franciák és angolok között. A francia kormány ugyanis még a tegnapi napon átnyújtotta az angol kormánynak azt a tervet, amelyet a pfalzi kérdés megoldása ügyében kidolgozott. A terv legfontosabb pontja az, amely biztosítja a szeparatisták által kiűzött tisztviselőket háborítatlan visszatérését.

Ezzel tehát elegot tettek az angol kívánságnak, amely a Pfalzban a pucos előtti status quo jelölté meg a megegyezés alapjául.

PHÖNIX FOGORVOSI LABORATORIUM versenyen kívüli irakon
Munkáikat precyeni pontosággal hazaszállítjuk. Mint a kívánságra
Telefon: József 108-12. Budapest, VII. ker., Klauzál-tér 10. szám

Heinrich, Sztérényl, Bárczy liberális zászlóbontása

Megmozdult a főváros liberális polgársága

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A fővárosi választások kérdése az egyetlen eseménye ma úgy a fővárosnak, mint az országos politikának. Wolffék már hetek óta dolgozzák a talajt s hetenként dolgoznak, mert érzik, hogy nagyon megingott a talaj a lábuk alatt.

Ma aztán megmozdult a liberális polgárság is, mely a Belvárosi Körben vasárnap déli órák népes értekezletet tartott. Ezen az értekezleten megjelent Heinrich Ferenc, Sztérényl József báró, Bárczy István, Tolnay Kornél, Melly Béla, Miklós Jenő, Székely Ferenc és a belvárosi kerület polgárságának igen tekintélyes számú képviselője, sőt a szomszédos kerületek is elküldték képviselőiket az értekezletre.

Tízperes óra körül nyitotta meg az értekezletet Sztékely Ferenc, aki kijelentette, hogy a Belvárosi polgársága érdekesnek látta az értekezletet, hogy abbahagyják a szenvedélyes gyűlölt-polgárok. Azt akarja, hogy faji és felekezeti különbség nélkül a leghőbb kémséssel a fővárosot a törvényhatóságban.

Ezután Heinrich Ferenc emelkelt szölessza.

— Nagy örömmel látom — kezdte beszédét — hogy erre az értekezletre pártállásra való tekintet nélkül jelent meg a polgárság. Ez de kumantálja, hogy a polgári felbérérd a leghőbb, amelyben a forradalmak óta szenvedett. Kell is, hogy a polgárság ántudatára érdejen. Irtankesza tömésül, mely nem inog meg a veszteség idején.

— Mi azt akarjuk, hogy ennek a városnak vezetője mindig emberek keszbe kerüljen. Így itt megmondott állomásra levezet, hogy mindenki egyaránt polgáris munkáját, hogy mindig megajánlján. Ami koronát szedjük és gyűlöletet teremt.

A főváros mindenki, aki itt született, itt lakik, itt dolgozik, ezt nem árendálhatja megának senki se barát, se ellik rendszer alapján. Nem árendálhatja, nem monopolizálhatja senki magának a kereszténységet sem.

— Azok, akik azt hiszik, hogy a kereszténységet monopolizálni lehet, megvadásznak, hogy én a keresztény gondolat árulója vagyok. Visszatartom ezt a gyaruvitást.

En nem küzdök a kereszt ellen, de nem küzdök mások vallása ellen sem

(taps). Perhorepszálom, hogy val té ősei hitét politikai kérdéses degradálja. Mindenki megbeszélünk, a hitét tisztelt, bármely tempombaján is.

Téves állítás az is, hogy a kereszténység és a liberalizmus nem térnek meg egymás mellett s

tiltakozom az ellen, hogy a liberalizmus keresztényellenes irányzat volna.

— Mi csak azt követeljük, hogy tisztességesen küzdhesünk minden embertársunkért. Mi nem akarunk a közönségi életbe politikat bevinni.

Jégbehűtött háborgást éppúgy nem ismerek, mint jégbehűtött lelkesedést

Lelkes taps és éljenzés közepette emelkelt szölessza Sztérényl József báró.

— Az egyetűli, ami eddig hiányzott — mondotta többek között —, a felismerése és kitűzése a célnak, amelyben egyesülnünk kell, ha nem akarunk tönkremenni. Véget kell vetnünk a romboló munkának, amely ebben az országban jobbról, balról folyik.

Nincs abszolútó, ha a személszemért elvet akarjuk érvényesíteni, ha nem a megunkhoz való fölemelés elvét gyakoroljuk. Közéletünknek évek óta aiban van a rakénység, hogy rajtuk elkövetett bűnököt új bűnökkel akarjuk gyógyítani.

Ez pedig lehetetlen, mert a gyűlölet nem képes gyógyítani.

— En megértem a lelkek háborgását a háborgás idején, de

jégbehűtött háborgást éppúgy nem ismerek, mint jégbehűtött lelkesedést.

— Két kérdést szeretnék az alkalommal énteni. Követeljük, hogy Budapest érdeke elsőrangú országos érdek legyen, de ez nem jelenti azt, hogy a vidék — mint azt egy oldalról hangzatták — Budapest belső ügyeibe beleszólhasson. Visszatartom azt a feladást, mintha a főváros belső ügyeibe mások is beleszólás lehetne, mint a főváros polgárságának.

A második kérdés a liberalizmus kérdése.

Magyarország alkotmányos életének helyreállítása óta azt látjuk még keresztény vallásérkölségi szempontból is, hogy a főváros külső fellödesével lépést tart a vallásérkölségi nevelés s akkor csökken az egyházi élet is, amikor a liberalizmus elbukik, amikor tévtanok lesznek uralkodóvá a tömegekben.

Mikor épült Budapesten több templom, mint a liberalizmus idején (Zajos helyeslés és taps). Nézzük végig a fővárosnak azt a korszakát, amelyben Bárczy István (perceogik tartó éljenzés) naggyá tette Budapestet.

— Tiltakozom azonban az ellen a feltölgés ellen is, hogy a liberalizmus egyet jelent a radikálizmussal.

Mi azzal a rezsimmel, amely két év óta vezeti a főváros ügyeit, nem vagyunk megelegedve.

Mi olyanokkal akarjuk a képviselőtestület padjait megöltetni, akiknek a szemét nem tetto vakák a gyűlölet, holmi faji és felekezeti mentalitás.

Becsületes atmoszférát kell teremtenünk.

Vállvetett munkával hamarabb jutathatunk a konzolidáció útjára, mint tülekedéssel. Hazafás erzesztő áthatott liberalizmus a jelszavunk s ezzel a zászlóval győzelmet arathatunk. (Zajos taps.)

Mi nem kerestünk kapcsolatot a radikális liberálisokkal. Mi keressük a polgári egység frontját azokkal, akik velünk együtt mérsékeltan gondolkodnak.

Perhorepszálunk minden egyéni uraimat, bármely oldalról jön is.

Meg kell mutatni, hogy a székesfőváros se jobbra, se balra nem keresi a szélsőségeket. A józan polgárság felekezetre és fajra való tekintet nélkül akarja megvalósítani célját. Mi nem akarunk senkit tönkretenni, mi magunkat akarjuk megmenteni.

— Megértést kell keresni az egyenjogúság alapján a szervezett munkássággal. Adjuk meg a munkásosztálynak a maga jogait széles körben, ezt követeli a demokratikus berendezkedés, de ne adjuk fel a polgári jogot csak azért, hogy másnak jogot adjunk. Erre a joggyakorlásra hivom fel polgártársaim figyelését s ha a polgárság megérti egyöntűen, a győzelem elmaradhatatlan. (Hosszantartó taps és éljenzés.)

Dr. Papp József és Steinhardt Antal felszólása után Vértés Emil bejelentette a belvárosi kereskedők és iparosok csatlakozását.

Bárczy István rövid felszólalása után az értekezlet Sztékely Ferenc zárvászavaival ért véget.

Feltámadt a részlet-üzlet

— A Hétfői Napló tudósítójától —

Pénztelenség volt már akkor mikor szűltett. Már akkor is voltak emberek — mint polgárok —, akiknek gondot okozott a házbér, a szén, a hús. Pedig mind ez csak annyit kértül akkor forintban, mint most egy villamosjegyet — koronában. E pénztelenség idején született a részletüzlet és akkor halt meg, mikor Szabánál eldőrdült az első ágyú. Mostanában aztán, a hosszok és beszék idején, újra feltánnak a részletüzlet ajánlók hirdetései. Állandóan találkoznak hirdetésekkel, melyekben csábító szóval invitálják magukhoz a részletkereskedőket a vevőkönöségét. A hirdetések mind olcsó napi árákról, előnyös részletüzletési ked-

vezményről beszélnek. Felkerestünk egy ilyen részletüzletet, ahol bőséges tapasztalatokat nyertünk a mai részletüzletészlet mibenlétéről.

— Van uraságnak kétszobás főberlete) hallatszik az első kérdés. Igenlő esetben megkezdődik az üzlet letárgyalása. Adott esetben egy félórától nyüzszó. Az ára csekélység! Egy milliógyuszó ötven ezer korona. Csodálkozok is a kereskedő, mikor sokalljuk az árat.

— A szóvet, a hozzávaló, a munkadíj mindennap drágul — mondja. — Ha nem veszi meg ma, holnap drágább lesz. Aztán a fizetés feltételekről beszél. Legelőnyösebben lehet fizetni. Kétszázötven ezer koronát előre, aztán heti százötven ezer koronás részleteket a töbit. Szóval hat hét lefordása alatt kell lefizetni az egy milliószázötven ezer koronás férfinha árd. Igaz, hogy készpénzért meg lehet szerezni nyolcszázötven ezerért, de a részletfizetés miatt hozzászámít a kereskedő háromszáz ezer koronát. Legelőnyösebben.

Ennél a kereskedőnél találkoztunk egy vevővel, ak nem kapott részletre ruhát megfordozuk, hogy miért nem kap.

— Miért nem kapok? Ne is kérdéses uram. Ez már a negyedik üzlet ahonnan elutasítanak. Nincsen csak egy szobás lakásom. Igaz ugyan, hogy ehhez az egy szobás lakáshoz képest megfelelő társadalmi állomás is van — és bemutatók — F. L. egy pesti műszaki üzlet főkönyvelője vagyok. Főkönyvelő vagyok és az egy szobás lakáshoz három gyermekem van. Mit mondjak még?

A kereskedő szinte védekezve szölt kőbe:

— Bocsnátot kérek, de nekem is meg kell védeni az érdekeimet. Ezt az egy milliószázötven ezer koronás részletre, hogy őszinte legyek, talán meg lehet szerezni készpénzért kilencszázötven ezerért is. De tessék csak a hat heti közpénzt heti két részletével és a közben beálló áremelkedés, 10-15 százalékot hozzászámítani. Azonnal kijön a kért összeg. Meg aztán — mondja ravaszul összehunyorított szemmel — számítani kell egy-egy, hogy úgy mondjam — és furcsa mozdulatot ír le a kezével — „kuncsaftira” is. Kérem én csak érdekeljenek ilyesimben. Véletlenül fordulhat hogy mire a részletre eladott ruha értéke befolyik, addigra csak egy mellény lehet belőle készíteni.

Heti közpénz, negyedmilliósszerű differenciák egy öltönydarabnál, ezt hallhatjuk ma részletfizetéses üzletekben. A sokszor visszaszint „bőke idők” részletfizetésükért cserévsz, torz alakban. Hogyan vásárolhat heti részletfizetésre a havi jövedelmet élvező hivatalnok, hogyan vásárolhat részletre a munkás, kinek heti jövedelme alig duplája annak, amit egy öltöny vásárlásánál heti részletként fizetni kellene. Részletfizetésre legfeljebb bankigazgatók vásárolhatnak. Azok pedig... azok nem részletre vásárolnak.

Feltámadt a részletfizetés, újra jönnek majd a heti nyugtákkal a pénzbeszedők. A változás csak annyi, hogy a nyugtárok eltűnt a fillér rovart: Százszemlét kezdődik a szám.

Feltámadt a részletfizetés, de nem sokára újra oda írják a sirjára: nyugodjék békében.

MOZGÓKÉP-OTTHON
JACKIE COOGAN:
A kis vándormuzsikus
(Auktor)

Zsuffa István és Társai angol gyapluszövetek áruháza — Budapest, IV., Váci-utca 25.

Értesítjük n. b. vevőinket, hogy az őszi idény, valamint a karácsonyi vásár nagy forgalma alatt felhalmozódott „First Class” minőségű öltöny, kabát- és osztlumszövet

Maradékokat 1-4 méterig
a már ily alkalmak folytán köztudattá vált
nagyon olcsó árban árusítjuk.
Szövegetek minősége elismerten a leg'obb.
Áraink a minőségekhez arányítva a legolcsóbbak.
Választékunk felülmúlhatatlanul a legnagyobb.
Különleges angol frakk- és szmoking-szövetek. • Autó-, koci- és utitakarók.

Ismét jár az Eötvös óra

Egy éjjel ellopták a nehézkét miert pontos az egyetemi óra Az órat Houser régi budai óras cég készítette

- A Hétfői Napló tudósítójától. -

Budapest nagyszámú nevesetéseinek közt kevés van az érdeklődést, mint a múzeumkörüli ú. n. Eötvös-óra. Helyesebben és talán méltányosabban Wodetzky-óráknak kellene nevezni. Az egyetem bölcsészeti óráját ugyanis - és nem a műegyetemet, mint napokban egyik fővárosi lap írta - dr. Wodetzky József egyetemi tanárnak köszönhetjük. Hogy az Eötvös-óra elnevezés honnan került forgalomba, nem sikerült megállapítanunk, de annyi bizonyos, hogy Eötvös professzor csupán tudomást szerzett az óra léteiről, de egyéb összefüggésben vele nem állott.

Az Eötvös óra Wodetzky eszméje s Konser készítménye

Vannak, akik azt hiszik, hogy az érdekekben dús, nagy magyar fizikus, báró Eötvös Loránt konstruálta az órat, hogy ő választotta, sőt talán készítette az óra fémalkatrészeit, még pedig úgy, hogy a hőmérséklet változásainak jól ellentárljanak. Ennek a feltételeknek semmi alapja sincs. Magát az órat Houser, régi budai óras készítette. Az óra nem a régi műegyetem hagyatéka. Miután ugyanis az eredetileg is ide készült Wodetzky professzor Párizsban elvégzte tanulmányait (a híres Poincaré tanítványa volt), hazajött és az egyetem bölcsészeti karán a csillagászat előadója lett. Egyuttal szorgalmasan írogatót. Lefordította Scheine asztrofizikáját, egy kis munkája jelent meg az üstökösökről és állandóan írt a Természettudományi Közletembe. De nemesek mint népszerűsítő, hanem elsősorban a komoly, tudományos irodalom terén tűnt ki. Írt a három test problémájáról, anti-einsteini elméletéről pedig Lánárral együtt világhírré tett szert és megörökítette nevét a tudományok történetében. Ennek a kiváló és tehetséges embernek köszönhetjük az „Eötvös-órat”. Ugyanis Wodetzky professzor eszméje ez az óra és a 6 kezdeményezésére építettek egy kis csillagvizsgálót a múzeumkörüli bölcsészeti épület építésében. Ebben az obszervatóriumban díj el az óra pontossága. Ez tehát az „Eötvös-óra” igazi története.

Ellopták az órat hajltó súlyt

Néhány héttel előbb a jó budapesti közönség, amely óráját az „Eötvös-óra” után igazítja, egy napon hiába záradokolt az órához. Az óra állt. Mutatói mozdulatlanul néztek az érdeklődők felé. Ekkor csak a szél vagy éjszaka idejét mutatták.

Egyik éjjel ismeretlen tettesek ellopták az órat tartó súlyt. Hogy mi céljuk lehetett vele, nem lehet megállapítani, mert bár a rendőrség megindította a nyomozást, a tetteseket nem tudta nyakoncsipni.

Néhány napi kényszerűsínét után azonban az óra újból megindult s további mutatja a pontos időt.

Miert pontos az Eötvös óra?

Közzéjón a legfantasztikusabb hírek járnak arról hogy miert pontos az Eötvös-óra. Némelyek összefüggésbe hozzák azzal, hogy villamoserő hajtja, mások azzal magyarázzák, hogy szerkezetének alkatrészei olyan anyagból készültek, melyek az időjárás változásaira nem reagálnak.

Mindezek a hírek laikus emberek fantáziájának a szüleménye. Az óra pontossága abban az obszervatóriumban dől el, melyet Wodetzky professzor létesített.

Ennek az obszervatóriumnak két órája van. Az egyik csekély előreléssel olyan mint a múzeumkörüli. Ezt az órat is a Houser-cég készítette. A másik óra igen finom műszer, mely Glaschittből Stasser és Rhodé-égitől származik. Ez a csillagóra, mely a csillagidőt jelzi. Még egy harmadik műszer, a passage

esővet is megmérték, mellyel a csillagidőt határozzák meg a csillagos égi segítségével. Ezzel ellenőrzik a csillagóra. A csillagóra után pedig katalógusokból számítják ki, hogy a központi időt mutató óra mennyit késhet, vagy siet. Ez a funkció az úgynevezett óraösszehasonlítás.

Sokan azt gondolják hogy az egyetemi órat villany hajtja. Ez azonban nem így van. A felső órat (azt, amelyik a csillagóban van), valamint az uccait is sily hajtja. Ez elektromosság arra szolgál, hogy a két óra lehetőleg pontosan együtt járjon.

A felső óra lengés közben nyitja, majd zárja az áramkört. Az alsó óráról egy elektromágnes látható. Mikor a felső óra ingája balra lendül, bezárja az áramkört és ebben a pillanatban az alsó óráról lévő elektromágnes működni kezd s ha az ugyancsak ekkor balra

lendülő inga-késne a lengést befejezni, magához rántja. A következő pillanatban persze engedi, mert a felső óra ingája az áramkört kikapcsolta és így az elektromágnes megszűnt működni. Ezzel eléri, hogy a két óra ingája század másodpereni pontossággal együtt lendül.

Az órákat soha nem igazítják, hanem késő vagy sietés esetén a felső óra ingáját egy kis súlytal terhelik, illetőleg könnyítik. Az alsó uccai óra kénytelen ehhez alkalmazkodni az elektromágnesnél fogva. Az órák általában csak egy-két tized másodpercel térnek el a pontos időtől.

A csillagóra adja le a pontos időt a vasútnak és különféle intézeteknek, ahol a pontos időre szükség van. Tehát ezek is a múzeumkörüli egyetemi óra, a Wodetzky-óra” szerint igazodnak.

Mészáros László

A hatóságok fokozottabb gyermek- és erkölcsvédelmére van szükség

Revízió alá veszik a zúgtánciskolákat. A leggyakoribb gyermekdeliktum: a lopás

- A Hétfői Napló tudósítójától. -

A fővárosi ifjúság kriminális esetei csak kevésbé foglalkoztatják a nyilvánosságot, mert ezek az esetek csak ritkán jutnak el a sajtóhoz és a legtöbb esetben a családok belső ügyei maradnak. A mai fiatalok átélte a forradalmak idejét s amit utána osztályrészül kapott, nem volt szociális gyógyulás, hanem katasztrofális gazdasági felbomlás, melynek a fiatalok is egyaránt szenvedőivé váltak. A gyengébb társadalmi rétegek gyermekeit fokozatosan áldozatul esnek a kor bomlasztó tendenciáinak.

A fiataloknál bíróságán elkövetett deliktum tudnak a gyermekek családi, szikszentési kísérleteiről, amelyekkel a felnőttek pénzügyi man pulat.óit akarják utánozni.

Tíz-tizenéves gyermekek ma en gros-üzleteket bonyolítanak le, hogy a nyereségben a családok vagy idősebb barátaikkal értékpapírokat vásárolhassanak.

A gyermekbíróságok előtt a leggyakoribb deliktum a lopás. A fiataloknál büncselekményeinek 90 százaléka lopás-esetek adják. Itt is a leggyakoribb az értékebb fémtárgyak eltulajdonítása: ajtókilincsek, tálcák, kanalak, stb.

Nem csekély mértékben korszerű a kiskorúak által elkövetett sikasztás is.

A Bakátsféri kórházban a fájdalom nélküli szülés módszereivel kísérleteznek

- A „Hétfői Napló” tudósítójától. -

A székesfehérvári Bakáts-terti szülészeti kórháza évek óta ugy szerepel a közönség tudatában, mint a fájdalommentes szülés egyetlen helye. Talán a jénai orvosi egyetem szülészeti osztályához fűződik olyan hívkör, mint a milyen a Bakáts-terti kórházat körülveszi. A fájdalommentes szülésről elterjedt hírek nyomán a kórházat tömegesen keresik fel az anyák, akiknek legnagyobb része tényleg könnyen esik át az aktuson. Ugy a szülőknél, mint a kórházban szerzett információk szerint a fájdalommentes szülésnek a közönség előtt eddig két ismeretlen módszerével dolgoznak a Bakáts-terti kórházban. A kórházban eddig hipnotikus kísérletekkel foglalkoztak és arra a

A fiataloknál büncselekményeinek legnagyobb részét a tapaszlatok között, az amely a kiskorúak fokozódó szexuális büncselekményeire vonatkozik.

A rendőrség birtokában van olyan adatok, amelyeknek szála bizonyos helyiségekbe vezetnek, ahol a rendőri tilalom ellenére nem zárják ki a kiskorúakat. Ez különösen azokra a helyiségekre vonatkozik, ahol az esték legnagyobb részé táncszámok történnek. Ezeknek a szinte iskolás korban lévő gyermekeknek, akik a „művészt” jelszavával indulnak el az éjjeli életbe, Pesten már egész kulturájuk van. Szélszámra rúg azoknak az ú. n. tánciskoláknak a főmege, ahol egy táncszám jól megfizetett betáji ása mintegy ölelével nyugdíj szolgál a kis szülőknél való elhelyezkedésre, ahol természetesen nem szerződik vár a többnyire 14-17 éves leányokra, hanem a lejtőn való végzetes lecsúszás kezdete.

Eppen ezért a rendőrség - mint értesülünk - a közeljövőben szigorú vizsgálatot indít és revízió alá fogja venni azokat a zugintézeteket is, ahol az utóbbi időben szinte napigparaszterűen fellendült az a jól jövedelmező, de sokszor a társadalmi legerősebb miázmái termelő „művészkepzés”.

megállapodásra jutottak, hogy ez a módszer a legtöbb esetben sikerrel jár. A beteget simogatással, a tekintetnek fényes tárgyára való rögzítésével, stb., hipnotikus álomba merítetik az aktus közelétek. A beteg szervei az álom alatt rendszeren működtek s így a partus természetes lefolyását és a körülmény nem zavarta meg. A nők legnagyobb része reagált az orvosok szuggesztívó erejére és álomba merült, de előfordultak olyan esetek is, amikor a hipnoziss éreintetlenül hagyta a szülő nőt. Tulajdonképpen, hisztériára hajló nőnél ez a módszer nem vált be. A Bakáts-terti kórház kísérleteit olyan körülmények között folytatta le, mint ahogy a klinikákon szokás. A hipnotikus álomban való szülés problémájával más kórházak is foglalkoztak. Az eredmény nem volt mindenhol teljesen kielégítő s ezért a mostanában megtartott orvoskongresszus nem foglalt állást a hipnotikus álomban való szülés mellett. A Bakáts-terti kórházban most új eljárással foglalkoznak. Ennek a módszernek az a lényege,

hogy a beteget skopolamin-injekcióval olyan állapotba hozzák, amelyben a fájdalommal szemben teljesen érzéketlennek válik. A szülő nő öntudatát nem veszti el, ugyanakkor kábálomba merül, amely alatt életet ad gyermekeinek. A skopolamin a szervezetre nem káros, nálatra lehet az újszülöttné nézve ártalmas. Ez azonban minden injectióra egyformán vonatkozik.

A téli hidegben igyunk Meinl-teát!

EST-mozgó IV. ker., Irányi uccá 3. Tel.: fonszám: 118-33

Lakásóra lövök... venni használt lakás... Rákóczi uccá 22. III. 19. Tel. 106 167 61 62

SAKORVICA... rendelő... ELÜST SALVARSAN-ÖLTÁS... Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussai szemben.

SALAN Iskolás gyermekek... Mindenütt kapható

Műfogpótlások... részletfizetésekre is... VIII. Gyulav Pál uca 14

VISELT... Legmagasabb... BUCK, Nagymező uccá 12. Telefon 117-05

Kis Komédia... VI. Reivay-uccá 18. sz. Rott és Steier-berdy téli pályán

Villák: Stelánta-uton egyemeletes, 2 nyoszobás, teljes komfortos 800 négyzetméteres villa 40.000 dollár. Amerikai-utná 2 szobás villa, ötszobás, elfoglalhatósággal 450 millió. Tiszvársztelepen kétlakásos villa 8 millió. Csáldai hák: Ühánt-utná két lakásos földszintes ház, 4 szobás cserékházzal elfoglalható, 150 millió. Né színház-utná 4 lakásos földszintes ház, 3 szobás u. n. modern lakással, az egész épület el foglalható, 150 millió. Budapesti hák: Győri utná, Fer. rvari utná, Pasar.úti utná, Háyvóvgyben 60 milliótól 800 millióig. Birtokok: Békésben, Fehériben, Pestkörnyé en, Öngyávnál kisebb-nagyobb birtokok.

Ezenkívül üzletek házzal, telkek, villák, bérpaloták helyben s az országban mindenütt

Harrach Ottó központi ingatlanforgalmi irodája, Budapest

IV. szék K. rlyai palota, Egyetem uccá 6. I. emelet. Telefonszám: József 51.80 és Kispest, Kisfalyud u. 58. 40-es villamossal Templom-téren leszáll. Tel. Kispest

SZÍNHÁZI HÉT

maga is hallotta?

— Eppen én ne hallottam volna? A Belvárosi Színházban valóban megtörtént az eset no de nem olyan eszesülésem, mint ahogy mesélték. Már minden rendben van és a két művésznő még jobb barátinó, mint valaha volt.

— Hat akkor hogy történt? Mondja el hitelesen.

— Ugy volt, hogy a fiatal és nagyon tehetséges művésznő a Mihályiné két lányában egy egész különleges frizurát fésültetett magának fodrásdjával. A frizurát hosszas tanulmányozás és tervezés után ő maga gondolta ki és bizony nagy munka kellett, amíg a gondolat a fodrászra festőhöz érkezett. Nem csoda hát, ha a művésznő szörnyen meglepődött, amikor egy másik művésznő szóról-szóra vagy hogy még tökéletesebben fejezzem ki magamat: hajszálról-hajszálra az ő frizurájával egyforma hajdíszen jelent meg a művésznő előtt. A frizurát kitaláló művésznő — hogy úgy mondjam — szörnyen kihozta sodrából ez a nem várt inzulzus és így nem csoda, ha a másik művésznő fejéről leparancsolta saját szabadalmazott, készpense szétválasztott frizuráját. De persze, a másik sem akart engedni és már majdnem arra került a sor, hogy egymás fejéről erőszakkal kell elválogatni a gyönyörű hajkoronát, amikor bekeltekötök jelentek meg, akik rendezésükké az ügyet. Most az a helyzet, hogy a frizura kitalálója más frizurát visel, a frizura koporsója pedig megmaradt az új, lemosott frizura mellett.

— A Magyar Színházban is történt valami, úgy hallom.

— Igen, valóban történt, de ott nem a színpadon, hanem ami súlyosabb, a nézőtérben. Kertész Endre, a Magyar Színház jeles kövikiusa, esélyként az egyik terezházrúti hávéházban szokott vacsorázni. Az egybeként szelid természetű Kertész a vacsora alatt valóságos orozsláná válik és harapással fenyegeti azokat a pincéereket, akik nem szolgálnak ki pontosan, vagy nem azt hoznak, amit éppen megkívánt. Ennek aztán az a következménye, hogy a kis Kertésztől valósággal rettegek a pincérek derék seregei. A mi nap azonban a körüti kávéház főpincéře kijelentette Kertésznék, hogy hajlandó negyedévi garanciát vállalni a pontos kiszolgálásért, ha Kertész szerez neki egy jegyet az újból örölt Vörös Malomhoz. Kertész a jegyet megszerzte a főúr hindenbúri büszkeséggel be is ült a piros bársony szőlyegbe és bizony, mi tagadás, a magiszter hosszú beszéde alatt szép csendesen elbőszült. No most jön az a jelenet, hogy a poklok királyának főlovagmúlatjába azokat az embereket, akiket alkalmasnak találnak arra, hogy a vö-

rös malomban átalakítsanak. Sorra felvonom a hivatalnok, a költő, de bizony a derék főpincér mindezekből semmit sem sejtett, mert ott már jóval előbb elvitték az drom vildgába. Egyszerre jön a Kertész jelenete. A magiszter bekonferálja, hogy ez a tanító lesz az, aki legjobban a világon. Már omlik is szét a függöny, már jön is haza Kertész, a szomorú kis tanítócska és letelapszik az asztalhoz és galamblelke kinyílik felesége előtt. De jai, a borsóleves elront mindent. Rossz a borsó. Szörnyűség az, amikor egy szegény tanító házában mekhozásdik a leveles. Ez Kertész, a galamblelek, egyszerre felemelkedik helyéről és szerepe szerint rákádít a feleségére: „Ez borsó? Ez egy ricsák!”

— No de már erre a főpincér is felébredt és hirtelen ott a negyedik sorban, nem tudta elképzelni, hol van, megtörtülte szemét s akkor látta, hogy Kertész veszekszik újból a kóstj miatt. Hirtelen hátraszólt a főszönség felé: „Pistal! Pistal! Hamar egy másik levest Kertész úrnak!”

— Olyan harsogó kacagás tört ki a nézőtérben, amire a legöregebb színházlátogatók is csak a „doktor úr Molnár Ferenc” idejéből emlékeznek.

— Gyorsan mondjon egy csomó újságot.

— Mondok mondok, csak ne négasson. A mulkter arról beszélték, hogy Király Ernő Amerikában marad és nem kitéri, háza Koszry Elmát. Ugyaltzik, már ennek is elment a híre Amerikába és most Király Ernő levelet küldött egyik budapesti ismerősének, hogy nem sokára hazaérkezik Koszryval együtt.

— Hat azt tudja-e, hogy Fall Leó most ünnepelte ötven éves jubileumát és ebből az alkalomból minden bécsi bohíván, primadonna, szubrett és társaskövikus, aki valaha Fall operettjét első ízben vitte színpadra, egy gyönyörű arany hangjegyet kapott. A hangjegye főmőragyából készült és levelnyomónak lehet használni. De ha már az ajándékoknál tartok, megússom magamnak azt is, hogy Biller Irén, aki egy autótól utazott el annakidején, most két autótól jött haza. De nagy meglepetés érte, mert a színház kapuja előtt már egy másik, ugyanolyan autó is várakozott. Képzéle csak, kié a második autó? A kis Halmait, aki titokban megtanult autót vezetni, sőt „A három gráciá”-ból — szintén titokban — annyit pénzt spórolt össze, hogy ma már vett egy ragyogó kis autót. De bizony a kis Halmait, amikor először vezette végig az Andrássy úton saját autóját, egy kicsit elbűsült, mert észbe jött, hogy nyolc esztendővel ezelőtt lovon száguldozt, huszárfőhadnagy korában.

— A Vígyszínházban is nagy izgalom voltak ezen a héten. Azt beszélték ugyanis, hogy Blumenthal vezér eladja a Vígyszínházat. Egyes jóérzésűek már egy nagykereskedő nevet is bedobták a közutadba. Azt tippelték, hogy a nagykereskedő a Fővárosi Operettszínház kedvéért megveszi a Vígyszínházat. A színház berkeiben természetesen mosolyognak ezen a híren, mert hiszen mindenki tudja, hogy a nagykereskedő igyis-úgyis ott van minden áldott nap a Fővárosi Operettszínházban és most csak az öröm az óv. Hat csak nem veszi magára a gondot is. Nem igaz?

— Ha érdekli, még azt is elmondom maának, hogy jövőre mégis megnnyílik a Kamara-Színház. De nem az a Kamara-Színház, amelynek megnyitása érdekében szegény Hevesi Sándornak annyit kell pórtokolni a főúros tekintetes táncosvála, hanem a színpadi szerzők a maguk vezetésé alatt nyílnak egy új színházat, amelyben azok a darabok kerülnek majd színpadra, amiket a Szerzők Egyesülete erre érdemesnek tart. A színháznak állandó tagjai

lesznek és minden áldott este tart majd előadást.

— Végeztül még azt akarom magának elmondani, hogy most már teljesen bizonyos Tarnay Ernőnek a Magyar Színház igazgatójává való kinevezése. Egy-két hét még és hivatalosan is megjón a kinevezés.

RÖVID HIREK

DR. DALNOKY VIKTOR
a jövő héten Bécsben vendég-szerepel.

AZ UJPESTI SZÍNHÁZ
színpadja „A három gráciá”-t. A főszereplők Mende Klári, Bíró Sári és Zöllner Artúr sok tapost kaptak.

A TEREZHÁZRÚTI SZÍNPADNAK január 14-én tartott premierje óta huszonhat tábla háza volt, Erdemes ma ezt feljegyezt.

TERSÁNSZKY JÓZSI JENŐ
új darabját a Renaissance Színház vásárolta meg és még ebben a szezonban színpadra hozza.

NAGY ENDRE
új darabjának, amelyet a Magyar Színház hoz színpadra, főalakja egy úgynevezett jó ember, aki még a vidéki városka levegőjét is nagy ajándéknak tartja.

A UJPESTI SZÍNHÁZ
nagy sikerrel mutatta be a „Kék posta kocsit”. Főszerepekben H. Balta Mariska, Mende Klári, Bíró Sári, Tihanyi Béla és Fodor Artúr kaptak sok tapost.

• „A vörös malom” 135-üdször. Az a rendkívüli siker, mellyel „A vörös malom” főhajtása járt, arra bírta a Magyar Színházat, hogy a tíz estére tervezett előadási sorozatot meghosszabbítsa. Eszerint „A vörös malom” jövő héten is minden este színpadra kerül Darvas Lillivel, Pécsi Blankával, Horváthy Elvirával, Gellérttel, Tarnayval, Dáviddall a főszerepekben. Ugyanebben a kiostásban adják természetesen a esütőtőki 125-dik előadást is. Vasárnap délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal ugyancsak „A vörös malom” kerül színpadra, Mima szerepében Darvas Lillivel.

• Baechus-éj, a Városi Színház nagy-szabású új operettje esütőtőkére este indul el sokat ígérő pályán. A parádés szereposztás, Labass Juci és Környey Béla, a színház két ünnepelt vendége, Tisza Karola és Sziklay József, a legmulatságosabb operett-kettős, a látványosság kiállítás, lebillencselő zene, nagyszerű tréfák, a kitűnő könyv kifogyhatatlan fordulatai, igazi nagy siker előjelei. Pénteken, szombaton és vasárnap megismétlik a Baechus-éj előadását, a bemutatójó hétón a Bohémélet Aquilae Adler Adelínával, kedden a Denevér Gábor Józseffel szerdán a Menyasszonyháború, vasárnap délután pedig Rigo letto van műsoron.

• A Vígyszínház jövő hetének nagy eseménye a R. U. R. szombati bemutatója lesz, mely egyáltalán a szezon kimagasló szenzációjának ígérkezik. A műsort a Király mellett a nagyszerű kabaré-esték töltik be. Jövő vasárnap délután a kabaré-műsor kerül színpadra.

• Minden este „A halga szűz”. Strauss Oszkár szellemes és finom zenéjű operettje, „A halga szűz” sorozatos előadása a héten is folytatódna a Blaha Lujza Színházban, ahol mindannyiszor a bemutatkozó kiváló szereplők: Somogyi Nusi, Harmath Hilda, Rozsnyai Ilona, László, Tarnay, Dénes Oszkár, Szirmai és Thanyai jászák a darab főszerepeit. Vasárnap délután Rákosi Jenő „Ejtel az erdőn” című népszínművét, adják Vasyli Lónával, Bereilly Magdával, Rozsnyai Ilonával, Abonyival, Szirmaival, Tamással, Matányival, Thanyival, Boros Lászlóval a főszerepekben, 3 órákor mérsékelt helyárakkal.

• A Pompadour 76—83. előadását töltik be a Fővárosi Operettszínház jövő héti műsorát. Most vasárnap 75-üdször adják Fall Leó világhírű operettjét, Fedák Sári, Biller Irén, Nádor Jenő, Hatmaly Tibor, Kondor Ibolya, Ujváry és Vendrey főlépítéivel. Vasárnap délután a Három grácia kerül színpadra, Jövő vasárnap délelőtt 11 órákor tartják meg a Nyugat matinéját.

• Nidly Impekoven hétfőn és kedden 10½ órai előadásban lép föl a Renaissance Színházban. A nagy művésznőnek akat ma Európa legülönb táncosnőjeként tartanak, ez lesz az első budapesti bemutatkozása.

• „Büzakalás” első jubileuma felől házzakk közeledik. Mórlic Zsigmond újszerűségein megrendítendő és legjelentősebb drámai alkotása igazságván megszaktítás nélkül ér el első jubileumához, egyre növekedő népszerűségben és vonzerőben. A Büzakalás a Renaissance Színház egész a heti műsorát dománlja a bemutató szereplőivel. Vasárnap délután a Lila ákde kerül színpadra és érsékelt helyárakkal.

• A „Kék Haway” bemutatóját elhalasztották. Az a pártatlan érdeklődés, amellyel a közönség Molnár Ferenc színdarabjait fogadta és amely a hirdetések további előadások iránt megnyílvánul, arra indította a Magyar Színházat, hogy „A kék Haway” jövő hétre terelve vett bemutatóját elhalassza. A jövő héten ennélfogva minden este és vasárnap délután is „A vörös malom” kerül színpadra, mindannyiszor Darvas Lillivel Mima szerepében.

Miért van óriási sikere a Pesti Kabaré műsorának?

Budapest legnépszerűbb kabarója, a Pesti Kabaré újból hatalmas sikert aratott az új műsorával, melynek minden egyes száma a kabaréirodalom valószínűs gyöngye. A műsor ragyogó számai a legnevesebb kabarészerzők tollából kerültek ki, u. m.: Liptai Imre, Lakatos László, Harmath Imre, Török Rezső, Mihály István, Kövdy Gyula stb. A kitűnő kabarédarab, mely ma a legnevesebb színészeket tömöríti egy csoportba, olyan előadást produkál, amely boldog békére emlékeztet bennünket. A farsulat minden egyes tagjának külön-külön egyéni-ileg nagy és megérdemelt sikere van. Harosthy Mici, Rajna Alice (a Vígyszínház tagja), Dabkóti Ilona (Belvárosi Színház tagja), Antal Erssi, Lukács Sári, Krajnik Mária, Belegy Béby, Faragó Sári, Kövdy Gyula, Ferenczy Károly, Bárony István (a Belvárosi Színház tagja), Pártos Gusztáv (a Vígyszínház tagja), Virágh Jenő, H. Heideberg Albert mind olyan nevek, akik együttesen garantálják a sikert és a nyív.

• T. Forrai Rózi, Tükös Ilona, Tóth Búske, Kabos, Vándory Ispánok föl minden alkalommal Bús Fekete László „Mihályiné két lánya” című mulatságos és nagyszerű vígjátékában, melynek minden eddigi előadására, zsűfőlség meggett a Belvárosi Színház nézőtere. A jövő héten hétfőn, szerdán, esütőtőkon, szombaton és vasárnap este jászák a kitűnő újdonságot. Kedden, pénteken és vasárnap délután 3 órákor rendez esteli helyárakkal a mulatságos Feydeau-vígjátékot, „Nem esalom meg az uramat” adják.

• Kilencedik hete jászák egyfolytában Emőd Tamás—Szirmai Albert „Mézeskalács” című daljátékát a Királyi Színházban, melynek közönsége szeretetébe fogadta a gyönyörű magyar daljáték minden egyes alakját. A jövő héti minden este színpadkerül a „Mézeskalács”. Vasárnap délután „János vitéz” kerül színpadra. János vitéz Kelomen, Nagy Raskó jászta. A délutáni előadások 3 órákor kezdődnek és mérsékelt helyárakkal.

• Hattyú Búske, A mama keze, Hoféherke, Hogy kell bánni a férfakkal, Szabadságos katona, Pest az Andrássy útj Színház januári műsorának nagyszerű darabjai, kitűnő tréfák és a magánzsámok minden este ismétlésre kerülnek jövő héten. Ugyanezt a műsort jászák vasárnap délután 3½ órákor mérsékelt helyárakkal.

MOZGÓKÉP-OTTHON
JACKIE COOGAN:
A kis vándormuzsikus
(8 duk 4 m)

Salamon Béla
két bohózatban lép föl óriási s kerrel a
Terézvárosi Színpadon

MOZGÓKÉP-OTTHON
Frakkos hiéna
Amerika bravurhíme

PA LMA
KAUCSUK-TALPVÉDŐ
ÉS KAUCSUK-SAROK

Bárony István a Pesti Kabaróban.
 Dajlukát Ilona a Pesti Kabaróban.
 Pártos Gusztáv a Pesti Kabaróban.
 Rajna Alice a Pesti Kabaróban.
 Ferenczy Károly a Pesti Kabaróban.
 Haraszthy Mici a Pesti Kabaróban.
 Kövéri Gyula a Pesti Kabaróban.
 Antol Ersti a Pesti Kabaróban.
 Virághi Jenő a Pesti Kabaróban.
 Lukács Sári a Pesti Kabaróban.
 Erdélyi Géza dr. a Pesti Kabaróban.
 Betegh Bély a Pesti Kabaróban.
 Krajník Mária a Pesti Kabaróban.
 Faragó Sári a Pesti Kabaróban.
 Liptay Imre vigjátéka a Pesti Kabaróban.

Lakatos László tréfái a Pesti Kabaróban.
 Harmonth Imre számai a Pesti Kabaróban.
 Török Rezső komédiája a Pesti Kabaróban.
 Dr. Szalay párbajpüre a Pesti Kabaróban.

Kövéri Gyula bluetje a Pesti Kabaróban.
 H. Heidelberg zenéje a Pesti Kabaróban.

Buday Dénes dalai a Pesti Kabaróban.
 "Az ördög" sikere az Uránliában.

Molnár Ferenc világhírű vigjátéka "Az ördög" filmen igen nagy sikert aratott az Uránliában. Az amerikai Pathé-gyár sok százezer dollár költséggel dolgozta ki a filmet, amely rendezésében, filmelésében, művészi játékában egyenrangú a nagy amerikai világhírellel. Az ördög főszereplői: George Arliss, aki Hegedüs Gyula parádés szerepét az amerikai színpadon is alakította, az Uránia Molnár Ferenc híres vigjátékát minden nap 5, 7, 9 és 10.10 órák mutatja be.

"Az ördög" — Molnár Ferenc vigjátéka filmen — az amerikai Pathé gyár mesterműve — az Uránliában 5, 7, 9 és 10.10 órák.

Molnár Ferenc vigjátéka — Az ördög filmen — az amerikai Pathé gyár mesterműve — az Uránliában 5, 7, 9 és 10.10 órák.

Kelet mozgó. (Baross tér. Telefon József 142-03.) Hétfői előadás: Egri csillagok és az Olimpiai cirkusz díszelőadása. Csütörtöki előadás: A kamibabok között és Ut a milliók felé. Előadások: 5, 7, 9 és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órák.

Uránia — Az ördög — Molnár Ferenc vigjátéka amerikai feldolgozásban 5, 7, 9 és 10.10 órák.

Mozgókép-Orthon. Igen sokan látták már a Frakcs néma című filmet, amelyet a Mozgókép-Orthon a briliáns Jackie Coogan mellett játszik, de alig tudja csak néhány is a látogatók közül, hogy ez az a film, amelyben Gloria Swanson egy puma váralán tanácsadása által életveszélybe került és súlyosan megsebesült úgy, hogy a szenvedett sérülése és a folytatgatós felvételek között több hónapi szünet állott be. Jackie Coogan mint A kis vadormuszikus nagyszerűbb, mint valaha volt. (4, 6, 8, 10.)

Nagy Endre
 Kunterfa a
Terézköri Színpadon
VIII. ALBERT
 Síke Székell
 szenációs vigjátéka
 az
APOLLÓBAN

Medgyaszay Vilma
 új színdarabok énekel a
Terézköri Színpadon
ROYAL-ORFEUM!
 Kodelia Ruiz
 Dick Dorey
ROYAL-ORFEUM!

Frakk- és szmóking-öltöny
 fehérebb és fekete mellények, kétféle színű eladás: Szentia Testvérek belvárosi szabója
 IV. Ház, néma 8. Telefon: 193-04

A HÉT KÖZGAZDASÁGA

A korona nagy áresésével nem áll arányban a megindult főszelei hossz

A korona legutóbb 65-80%-kal esett, a papírok csak 25%-kal emelkedtek — Az osztrák devizaegegyzmény megjavította a tőzsdét

A Hétfői Napló mult heti számában megírta, hogy a helytelen gazdaságpolitika, a mindenfelé való kapkodás idézi elő a tőzsdéi hanyaságot és hátráltatja az értékpapírok ártértekését. Előrelátóinkre szolgálhat, hogy az a gondolatmenet, amely végigvonult mult heti tézisének beszámlolónak, átvillant az egész gazdasági élet agyában, mert valóban és tényleg az a nézet még ma is, hogy a kormány lehetetlen gazdaságpolitikája elorsvasítja egész életünket. Az a tőzsdéi "javulás", mely pénteken valóságos erupcióval tört ki, tulajdonképpen csak lassu átmenetnek az élet drágulásának. Legutóbb kimutattuk, hogy hol vannak a papírok értékei a gyártmányok és termékek értékei mögött. Rámutattunk arra, hogy a lakosság összgyarapodása lényegesen összeeszmorodott és igen nagy tőzsdéi hozsznak kell bekövetkezni, hogy ott átrüssön, ahol augusztus végén, vagy szeptember elején tartottunk.

A pénteki szilárdaságot a magyar korona bécsi vásárga ideste elő. Az a bizonyos bécsi "zsidokorona", vagyis kávéházi korona az, amely nagy kávéházi lenyomta a legutóbbi koronát és ezzel olyan derült idezett elő a korona piacán, amilyen csak 1922-ben, a Devizaközpont felállítása előtt volt. A koronacsopótás, az idegen valuták árának felhajlása a belföldön óriási módon vont maga után a korona külföldi leértékését, ugyhogy most is áll az amit néhány héttel ezelőtt.

A Devizaközpont vezetése hangoztatott, hogy a magyar korona legnagyobb kontrenimóréja a magyar közönség.

Ez a közönség nem hisz a saját fizetés-eszközében nem hisz a saját jövőjében, odavágya magát egy olyan iránynak, amelynek végcélja: a magyar korona végtelen leromlása. Ez igen jól jöhet Ausztriának, mely olyan magyar-osztrák korona mellett is igen ócsón tudná beszerezni a mezőgazdasági cikkek és élelmiszerek, ami valójában olcsó volna nekik, ha figyelembe vesszük, hogy Ausztriában a szociális és fizetési viszonyok mennyivel kedvezőbbek, mint itthon. De érdeke a magyar korona leromlása az összes kisvántóbbi államoknak is, amelyek hivogva mutatnak a beteg és haladó koronára, mondván a megszűnt magyarságnak, ime ide jutottatok... Ezt a pesszimista hangulatot meg kell szüntetni a gazdasági rémülműterjesztést meg akadályozni, mert ez a mi bőrünkre megy, e mi megdőlés és térsza dalmi viszonyaink teljes lezülésére. Hiszen a tőzsdéi ártértekésnek amugy is régen kellett volna bekövetkezni, anélkül, ami tényleg bekövetkezett, hogy a magyar koronát

az eredetileg tervezett 1.50-as kurzusról lenyomták a mai közel 1 centimes, bécs-zürichi paritásra.

Mert ha figyelembe vesszük a magyar korona bécsi áralakulását, akkor salnulatja meg kell állapítani, hogy a korona zürichi értékeise valójában 0.1, ami végtelenen szomorú és tragikus. Ha ezt a koronajegyzést vesszük tekintetbe, akkor a korona visszesezete 65—80 százalékos, ezzel szemben a tőzsdéi csak 20—25 százalékos javulást produkált. Ezt sem minden érteketben hanem az ineficienciájában jellemezi a közönség pénzvilágításával a külföldi tőzse részvétel nélkül történt és jellemezi a közönség pénzvilágításával sokkal könnyebb, mint volt eddig, mégis számolni kell azra, hogy a nagy devizaváltótelek óriási pénzösszegeket involválnak amely célra állandóan szabad pénz kell és ezért a szilárdulás nem terjed ki az egész tőzsdére. Azonfölül a kecskedelem és ipar olyan nagy összegeket vesz igénybe éppen a drágulás kö-

veteközében, hogy az inflációnak csak egy csekély része mehet a tőzsdére.

Javulást és változást a legközelebbi napokban az Osztrák Nemzeti Bank igazgatójának, Arkauer Gusztávnak a tárgyalásaitól várhatunk, aki az arbitrázs-leveletéséget indítja meg és olyan állapotot hoz esztelig létre, amely

a forgalmat lényegesen meg fogja könnyíteni.

A közeli napokban valószínűleg a közönség széles rétegei is bekapcsolódnak a tőzsdéi forgalomba, vagy hogy ennek kapcsán

a közép- és kisipariok lényeges emelkedése várható.

A közönség az ipari papírok mellett a kisebb bankpapírokat fogja érteni, mert erősen tartja magá az a hír, hogy a most meginduló közvilágításnál

a papírok jövedelmezőségét a tőzsdéi kurzusokkal akarják összehangolni és így ezek a papírok tökélyfektetésre is alkalmasak lesznek.

A közönség mindenesetre jól jár majd, ha a konzervatív vezetett és komoly alappal rendelkező vállalatok papírjait veszi.

Krausz Simon a jövő hét végén érkezik Budapestre. Krausz Simon, az Angol-Magyar Bank alelnöke, amerikai megbízásait a mult héten sikeresen befejezte és már hazajára szállt. Az eddigi diszpozíciók szerint a jövő hét végén érkezik Budapestre.

Madarassy Beck Gyula kedden érkezik Budapestre. Úgy tőzsdéi, mint pénzügyi körökben élénk érdeklődéssel várják Madarassy-Beck Gyula barát, akinek párizsi útjáról igen kedvező híreket korpórtálnak. A Hétfői Napló munkatársa kérdést intézett a Jelzálog-Hitelbank vezetéséhez, hogy milyen híreket kapnak Párizsból. Érdeklődésünkre a következő választ kaptuk:

— Madarassy-Beck Gyula hűfőn vagy kedden érkezik vissza Párizsból. Ottani tárgyalásainak eredményét pontosan nem ismerjük, de azt tudjuk, hogy az egész vonalon kedvező eredménytel végződtek. A részleteket azonban csak a báró úr hazakerékezése után fogjuk megismerni. Tény az, hogy a tőzsdéi már előre honordolta a kedvező híreket, amelynyiben a papír a pénteki tőzsdéi napon hírtelenül kiugrott.

A Magyar Östermelő Rt. f. évi február hó 7-én tartotta dr. Horváth Lipót m. kir. kormányfőtanácsos, alelnöke, elnöke alatt VI. évi rendes közgyűlést. Elek Gyula m. kir. gazdasági főtanácsos alelnökevezírgazgató kegyeltes szavakkal emlekedett meg az intézetnek érdemeken gazdag elnökörel, Kronberger Lipót udvari tanácsosról és indítványára a közgyűlés az elhínyt elnök emlékét jegyzőkönyvben örökítette meg. A közgyűlés az előterjesztelt, 1923 december 31-ét lezart mérleget, valamint a nyereség-vezetése-számlát egyhangúlag elfogadta és hozzájárult az igazgatósnak azon indítványához, hogy a kintutott 1.144.224.30 korona tiszta nyereségből a 6. száma szelvény 1924. évi február hó 11-til kezdődőleg 3500 koronával (30%) a közgyűlés a közgyűlés a lelepe igazgatószágit tagokat egyhangúlag újból megválasztotta. Az esedékes szelvények beváltási helye: Budapest a Magyar Östermelő Rt. főtanácsára (V. Szechenyi utca 1. sz.) és a Magyar Általános Takarékpénztár főtanácsára (V. József tér 14. sz.), Wienben az Allgemeine Verkehrsbank (Wipplingerstrasse 28.) és a Wiener Lombard- und Escompte-Bank (I. Schottenbasse 10.) főtanácsára, Triestben a

Banca Comerciale Triestina főpénztára. A közvilágítást követő igazgatósági ülésen dr. Horváth Lipót m. kir. kormányfőtanácsos, a Magyar Általános Takarékpénztár alelnökevezírgazgatóját az intézet alelnöké és Elek Gyula m. kir. gazdasági főtanácsos az intézet ügyvezető alelnökévé választotta.

A Győri Bőripar Rt. részvényei a tőzsdén. A Győri Bőripari Részvénrtársaság részvényeit az alapító Magyar Általános Takarékpénztár Rt. ma fogja a tőzsdéi hivatalos forgalmába bevezetni.

Rendőri őrszolgálat az értékpapírok átvételénél. Tudvalóvá kerül, hogy a tőzsdén a szállításra kelő papírokat a budapesti nagybankok tizenkét tisztviselője veszi át. Az átvételi helyiségben milliórdokra rugó értékpapírt kezelnek és esztelges kellemetlenségek elkerülése céljából honlaptil kezdve a rendőrség biztonsági őrszolgálatot fog teljesíteni a teremben.

A Magyar-Amerikai Bank igazgatósága közli, hogy február 1-én a Földhitelbank székházában ülést tartott, melyen megállapította az 1923. évi üzleti eredményét. Az olért tiszta nyereség 601.260.986 koronát tesz ki. Az igazgatóság indítványt tett a közvilágításnak, hogy az 1923. évi szelvényeket a Magyar-Amerikai Bank és a Földhitelbank pénztáránál 500 koronával váltsák be.

A Király-utó új kezében. Már hosszabb idő óta folvo majorizálást barokk után az elmult héten a Király-utó részvényeiben új és most már végleges helyzet állott elő. A nagyjövdelméi válhat részvényeinek többségét az Egyesült Pódoszt Takaréki szervezte meg. A takaréki ezen a költőjával is folytatja az újabbban inogurált üzleti politikáját, amelyet a hatalmasan fejlődő intézetet rendkívül agilis vezére: Walter igazgató képviseli és amely főként arra törekszik, hogy az intézet ipari érdekléseit minél hatékonyabban kiépítse.

Kinevezés. Körmendi Frim Ödönt, a Lloyd Bank-főlk volt igazgatóját a Magyar-Amerikai Bankhoz igazgatói minőségben, helyettes tőzsdé-diszponenssé nevezte ki.

Az Általános Falpai és Fekeresdéli Részvénrtársaság legutóbb tartott közgyűlése elhatározta az alapítóknek 300 millió koronára való fölemelését. Minden egy darab régi részvény után egy darab új részvény vehető át darabonként 5000 koronára lefizetés ellenében f. hó 13-ig bezárólag a Mercur Váltóvizet Rt.-nél Budapesten és az Általános Forgalmi Bank Rt.-nél Debrecenben.

A Termelői Bankja közvilágítása. A Termelői Bankja Rt. igazgatósága körül már huzamosabb idő óta barokk dűnek. Két csoport kiind egymás ellen s hol az egyik, hol a másik csoport mozditja az ügyet. Legutóbb február 4-én tartott rendkívüli közvilágítást a bank, amelyen "elmozdították" az igazgatóság egy részét. Most ismét február 18-án rendkívüli közvilágítást hívtak egybe, melynek napirendje egy pontból, a közvilágítástól áll: "Az 1924. évi február 4-én megtartott rendkívüli közvilágítás elmozdította igazgatósági tagok elmozdítása tárgyában hozott határozat tekintetében állásfoglalás és határozathozatal".

Kiadja: A "Hétfői Napló" Iapkiadóvállalat.

A Magyar Részvilágítás és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára Részv. Társaság
 Budapest VII, Rákóczi út 78. Tel. I. 60-40, I. 135-32

Ujjonan létesített Ingatlanforgalmi Főosztálya
 Haz és birtek eladását vállalja és vételét közzvetli. Legjobb összekötőtekes a meg szállítás területen.

Hajduska, Dénes és Ván. OS
 bank- és tőzsdébizonylatok
 Hunyady-tér 1. sz. Telefon: 81-40

Közvilágítás
 elnyős lebonyolítása

Hamisfogat
 minden hírdetést azonnal elvállalunk, a legkisebb arányú, a legkisebb díjjal, a legkisebb idővel.
Gross Antal
 nagyszerűen
 József közút hárszónál, főtanácsos
 Máshoz ne fordulj!